

20 juli 2025

Goed omgaan met elkaar

1 Timoteüs 5:1-16

Thema: Goed omgaan met elkaar

Doel

De kinderen leren dat God het belangrijk vindt dat je andere mensen met grote zorgen helpt.

Toelichting

Natuurlijk moet je als christen van God houden. Vorige week hebben we gezien dat je daarin moet blijven oefenen. Vandaag zegt Paulus tegen Timoteüs dat geloven meer is dan zeggen dat Jezus jou heeft gered en belangrijk voor je is. Het is ook goed omgaan met andere mensen. Paulus noemt als voorbeelden dat we niet tekeer moeten gaan tegen iemand anders als er ruzie dreigt. Maar vooral: help iedereen die zichzelf niet kunnen redden: arme en eenzame mensen. Aan jouw gedrag naar hen toe kan jouw omgeving zien dat je niet alleen gelovig praat, maar ook iets doet vanuit je geloof.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Goede dingen doen voor Jezus

Richtlijnen: Het gaat bij Timoteüs vooral over de plaats van weduwen. Ze zijn arm, omdat ze niet op het land kunnen werken. Daarom zijn ze afhankelijk van de goedheid van anderen. Juist de kerkmensen moeten hen helpen in naam van hun Heer.

Voor kinderen in de kleuterleeftijd is de brief moeilijk. Neem daarom als uitgangspunt Handelingen 9:36-43. In de kerk van Joppe is een vrouw die alles overheeft voor arme mensen. Ze maakt mantels en andere kleren voor hen en geeft veel geld weg. De weduwen zijn daar erg blij mee. Als ze ziek wordt en sterft laten ze alles dat ze gekregen hebben zien aan Petrus. Wat zijn ze dankbaar! Vertel ook dat Petrus haar in Gods naam tot leven wekt, maar leg hier niet de nadruk op. Het gaat om het goed doen voor anderen uit liefde voor Jezus.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Oog en hart hebben voor mensen in nood

Richtlijnen: Vraag de kinderen hoe je kunt zien dat iemand zorgen heeft en verdrietig is. Misschien kijken ze verdrietig of zitten ze in gedachten, doen ze niet mee met spelen. Het kan ook zijn dat ze doen of er niets aan de hand is, maar van binnen zijn ze niet blij. Misschien merk jij wel aan je vriendin of vriend als er iets is? Vraag je daar dan naar? En probeer je er ook iets aan te doen?

Vertel over Dorkas (Hand. 9:36-43) in de kerk van Joppe. Zij zag dat weduwen het moeilijk hadden omdat ze arm waren. Ze gaf hun eten en geld en maakte kleding voor hen. Ze deed dat, omdat ze christen was, omdat ze veel van God hield. Ze wist ook dat God verwacht dat wij van Hem en van de mensen om ons houden. Dat we hun problemen zien (oog hebben) en dat erg vinden (hart hebben) voor die ander. En als je dan iets kunt doen of geven doe je dat graag.

Paulus schrijft hierover aan Timoteüs. Zorg dat weduwen een goede plaats hebben in de gemeente. De jongere kunnen zelf nog werken en een nieuwe toekomst opbouwen, de oudere moeten hulp krijgen van de kerk als ze geen kinderen hebben. Zij kunnen ook in de kerk veel goeds doen; zo zijn ze een voorbeeld voor anderen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Wie heeft mij nodig?

Richtlijnen: Paulus schrijft aan Timoteüs over weduwen, die alleen zijn, maar ook vaak zelf niet kunnen werken voor hun brood. In de tijd van Paulus zijn zij de allerarmsten. Tegenwoordig zijn er uitkeringen zodat iedere inwoner in ieder geval onderdak, kleding en eten heeft en de kinderen naar school kunnen en aan veel dingen mee kunnen doen (bijstand en andere regelingen voor energierekening en schoolspullen). Daar zorgt de overheid voor. Weduwen moeten geholpen worden door de christenen/de kerk. Paulus schrijft ook hoe zij het beste kunnen leven. Ze kunnen, ook al zijn ze arm, nog veel betekenen voor de maatschappij en de kerk. Jongere weduwen kunnen een nieuwe toekomst opbouwen, oudere kunnen zich gelovig inzetten voor anderen.

Vraag de jongeren welke mensen het tegenwoordig moeilijk hebben? Kun je dat altijd makkelijk zien aan hen? Of moet je daar speciaal op letten? Doe jij dat? Jezus zei dat geloven is mensen in nood zien, om hen geven en iets voor hen doen. Goed omgaan met elkaar is een opdracht van God. Als je van God houdt, houd je ook van de mensen waar Hij hart voor heeft.

Extra Bijbelgedeelte: Handelingen 9:36-43

(zie onder- en middenbouw)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

Timoteüs (Timoteüs betekent: eer aan God; vereerder van God) was de zoon van de Joods-christelijke Eunice (2 Timoteüs 1:5) en een Griekse vader uit Lystra. Hij was een leerling en medewerker van Paulus. Hij kreeg verschillende belangrijke opdrachten. Zo bleef hij in Efeze achter om te 'voorkomen dat bepaalde mensen daar een afwijkende leer onderwezen en zich verdiepten in verzinsels en eindeloze geslachtsregisters' (1 Timoteüs 1:3-4). Timoteüs was volgens Eusebius bisschop in Efeze en zou daar rond 97 de marteldood zijn gestorven. Timoteüs bleef dus in Efeze achter als leider van de gemeente daar en de gemeente te onderwijzen in de ware leer van het christelijk geloof en de gemeente te weerhouden van eigen interpretaties en dwaalleren. In deze perikoop gaat het vooral om de uitvoering van het christelijk geloof in het goed omgaan met elkaar als gemeente.

Paulus schrijft een hele brief aan de jonge Timoteüs. Hij komt met allerlei concrete aanwijzingen, omdat Gods Geest zo werkt. God gooit Timoteüs dus niet zomaar in het diepe, maar Hij gebruikt hier iemand anders, Paulus, om Timoteüs duidelijk te maken wat God van hem wil. Paulus spoort Timoteüs ertoe aan om zuiver te zijn in zijn optreden. Dat zie je in vers 1 en 2 van hoofdstuk 5. Timoteüs moet zich altijd bewust zijn van wie hij voor zich heeft. Als hij met een oudere te maken heeft, moet hij respectvol zijn, want een oudere man kon zijn vader zijn en een oudere vrouw kon zijn moeder zijn. Daarbij hoort een bepaalde houding, een houding van respect. Een jongere man of vrouw kon zijn broer of zus zijn. Ga dan op die manier met hem of haar om. In al die verschillende contacten moet Timoteüs zuiver zijn. Hij mag geen misbruik maken van zijn positie als leider van de gemeente. Dit geldt ook voor ons: ga respectvol met elkaar om. Wees ervan bewust wie je voor je hebt. Hierover gaat ook 1 Timoteüs 6:1, maar dan gezien vanuit de toen nog bestaande praktijk van het houden van slaven.

Paulus laat ook zien hoe je zorgzaam kunt zijn voor anderen. Timoteüs moet de weduwen in Efeze eer bewijzen. Het is zijn taak om daarin een goed voorbeeld te zijn voor de gemeente. Hij moet het niet te gek maken en hij moet de gemeente ook niet meesleuren in een overspannen actiedrang. Die neiging heeft hij wel. Paulus schrijft daarover in vers 3 tot 16. In de tijd van Paulus en Timoteüs trouwen vrouwen vaak met een man die een stuk ouder is dan zij. Het komt daardoor regelmatig voor dat een vrouw al heel jong weduwe werd. Zulke jonge weduwen moet je niet zomaar als gemeente gaan ondersteunen, hoe pijnlijk het ook is dat ze al zo jong hun man moeten verliezen. Kijk eerst eens of ze familie hebben die voor hen kan zorgen. Misschien doen ze er ook beter aan om weer te trouwen, maar let er wel op: een nieuw huwelijk kan ervoor zorgen dat je van Christus vervreemd raakt. Dan kun je beter maar weduwe blijven. Zo dringt Paulus bij Timoteüs erop aan om zorgzaam te zijn voor weduwen. Dat is ook een oproep aan ons. Laten ook wij zorgzaam zijn. Laten we oog hebben voor mannen en vrouwen die er alleen voor staan. Misschien redden ze het prima. Maar misschien ook niet. Als je nooit vraagt hoe het gaat, zul je het ook nooit weten. Het is de bedoeling dat we met zijn allen zorgen voor mensen die er echt alleen voor staan.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Op welke manier laat jij merken dat je respect hebt voor de ander?
- Kun je een voorbeeld geven dat jij zorgzaam was voor een ander en dat iemand zorgzaam was voor jou?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 146; 1, 3, 4 en 5

Lied 146a: 1, 4 en 6

Lied 146c: 1, 5, 6 en 7

Ik was hongerig

Als je bidt, zal hij je geven

De liefde gaat nooit voorbij

Kom heel dicht bij mij

Een rivier vol van vrede

Laat zo je licht maar schijnen

Toen ik naar mijn naaste zocht

Hemelhoog 703

Hemelhoog 101

Opwekking voor kinderen 231

Opwekking voor kinderen 6

Op Toonhoogte 491

Hemelhoog 685

Op Toonhoogte 376

Auteur: PZ

Goede dingen doen voor Jezus

Sara woont in Joppe. Ze woont er al heel lang. Eerst samen met haar man, maar nu alleen. Sara is weduwe, haar man is overleden. De man van Sara werkte en zorgde voor het geld. Als weduwe kan ze niet werken, ze heeft daardoor niet veel geld. Het is vaak moeilijk om voldoende eten te kopen en geld voor nieuwe kleren heeft ze al helemaal niet.

Gelukkig woont er een vrouw in Joppe die veel goeds doet voor anderen. Haar naam is Dorkas. Ze is een leerlinge van Jezus. Dorkas is een lieve gulle vrouw. Ze zorgt veel voor arme mensen. Ze geeft geld aan ze en ze naait kleren voor ze. Sara heeft pas nog een mooie nieuwe mantel van haar gekregen. Dorkas betekent erg veel voor de arme mensen in Joppe, ze laat zien dat geloven in Jezus meer is dan op zondag naar de kerk gaan. Door de arme mensen in haar stad te helpen laat Dorkas haar liefde voor Jezus zien.

Sara zit aan tafel in haar huisje. Ze heeft een beker drinken gemaakt. Plots wordt er hard op de deur geklopt. Sara staat op en loopt naar de deur. Er wordt nogmaals geklopt. Wanneer Sara de deur opendoet begint een buurvrouw uit de straat meteen met praten. 'Heb je het al gehoord? Dorkas is dood. Ze is ziek geworden en gisteren is ze overleden'. Sara schrikt ervan. Dorkas overleden? Ze kan het haast niet geloven. 'Ga je mee naar haar huis?' De buurvrouw loopt de straat in. Sara doet de deur achter zich dicht en loopt met de buurvrouw mee. Onderweg denkt ze aan alle hulp die ze de afgelopen jaren van Dorkas heeft gekregen. De fijne jurk die ze nu aan heeft en pas nog een mooie warme mantel voor als het kouder wordt. Sara kijkt naar de jurk die de buurvrouw aanheeft. Die heeft Dorkas ook gemaakt. De buurvrouw is, net als Sara, weduwe.

Bij het huis van Dorkas aangekomen staan er al veel mensen. Sara ziet veel weduwen en andere mensen die Dorkas geholpen heeft. Sommigen van hen huilen. In het midden van een groep staat een man. Sara ziet dat verschillende vrouwen hem dingen laten zien. Het zijn kledingstukken die Dorkas gemaakt heeft. 'Weet je wie die man is?', vraagt Sara zachtjes aan de buurvrouw? 'Het is Petrus. Hij logeerde hier dichtbij. Mannen uit de kerk hebben hem gehaald. Misschien kan hij helpen.' Sara loopt dichterbij om te horen wat de vrouwen zeggen. De vrouwen vertellen Petrus over Dorkas. Over alle goed dingen die gedaan heeft. Ze laten de kleren zien die Dorkas voor hen genaaid heeft. Ze vertellen hoe waardevol de hulp en liefde van Dorkas voor hen is. Petrus luistert naar alle verhalen. Dan loopt hij naar de kamer waar Dorkas ligt. Hij stuurt iedereen weg. Sara en de anderen wachten buiten. Ze weten niet wat er binnen gebeurt. Dan gaat de deur van het huis open. Petrus stapt naar buiten en achter hem loopt Dorkas. Petrus heeft Dorkas, in de naam van God, weer tot leven gewekt. De mensen beginnen te lachen en te juichen van blijdschap. Dorkas leeft weer! Sara is intens dankbaar. Dorkas is een voorbeeld voor veel mensen. Uit liefde voor Jezus doet ze goede dingen voor andere mensen!

Gebod

Lieve God, dank U wel voor de liefde die U ons steeds weer geeft.

Wij willen U liefde doorgeven aan iedereen die het nodig heeft.

Helpt U ons om te zijn zoals Dorkas.

Wilt U ons laten zien hoe we anderen om ons heen kunnen helpen.

We willen goed doen uit liefde voor Jezus.

Amen

Auteur: HVM

Oog en hart hebben voor mensen in nood

Inleiding

Hanne kijkt om zich heen. Alle kinderen van haar klas zijn aan het spelen op het schoolplein. Ze spelen tikkertje of verstoppertje. Hanne zit in een rustig hoekje onder een grote boom. Hanne heeft geen zin om mee te doen. Hanne is verdrietig en ongerust. Opa ligt in het ziekenhuis. Hij is gisterenavond van de trap gevallen. Mama is naar het ziekenhuis gegaan en is daar gebleven. Papa heeft haar vanmorgen naar school gebracht, voor hij naar zijn werk ging. Hoe zou het met opa gaan? Hij zal toch wel weer in zijn huis kunnen komen wonen? Zal ze vanavond mee mogen naar het ziekenhuis? Hannes hoofd loopt over van de zorgen en vragen.

Ineens staat Evelien voor haar neus. Ze zegt: 'Hé Hanne, waarom speel je niet mee met tikkertje? Is er iets aan de hand?' De tranen springen in Hannes ogen. Ze fluistert: 'Mijn opa...' Evelien komt naast haar zitten en slaat een arm om haar heen. 'Ik vond je al zo stil vanochtend. Vertel eens, wat is er met je opa gebeurd dan?' Evelien luistert naar Hannes verhaal. Ze zegt: 'Ik snap heel goed dat je ongerust en verdrietig bent. Zullen we aan de meester vragen of hij voor je opa wil bidden voor we naar huis gaan? En ga je na schooltijd met mij mee naar huis? Misschien mag je ook wel blijven eten en kunnen je ouders je daarna ophalen om bij je opa te gaan kijken' Hanne lacht voorzichtig. 'Wat lief Evelien, dat jij me wil helpen' 'Natuurlijk' zegt Evelien 'daar heb je toch vrienden voor?'

Bijbelverhaal

Timoteüs steekt een kaars aan om bij te lezen. De brief van Paulus ligt op zijn schoot.

Paulus vertelt in zijn brief hoe Timoteüs en de christenen van de eerste kerk in Efeze met elkaar moeten omgaan. Paulus zegt: 'Je moet de oude mannen en vrouwen in de kerk aanspreken alsof ze je vader of moeder zijn. Ga niet tekeer tegen zo'n oude man, maar praat tegen hem met respect. De jonge mannen moet je aanspreken alsof het je broers zijn, en de jonge vrouwen moet je zien als zusters.

En er zijn vast ook weduwen in de kerk.

(Weduwen zijn vrouwen die getrouwd waren, maar van wie hun man is gestorven)

De jonge weduwen kunnen gaan werken of opnieuw trouwen met een andere man. Zij kunnen nog een goede toekomst tegemoet zien.

Maar als de weduwe ouder is en geen familie heeft die voor haar kan zorgen, dan moet de kerk bijspringen en voor haar zorgen. Zij kan niet meer gaan werken of opnieuw trouwen. Zij heeft dan niemand die voor haar zorgt. Aan de andere kant kan de weduwe ook veel doen binnen de kerk, ze kan goede daden verrichten. Zo kan ze ook weer een voorbeeld zijn voor andere mensen.

Doordat je goed bent voor armen en weduwen zullen andere mensen dat zien. Zij zullen zeggen: 'In de kerk van Jezus geloven mensen niet alleen met hun mond, maar laten ze het ook zien in de goede daden die ze voor anderen doen.'

In het Bijbelboek Handelingen staat ook een voorbeeld van iemand die goede daden verricht voor de weduwen in haar kerk. Die vrouw heet Dorkas (of Tabita). Dorkas woont in de stad Joppe. Daar zorgt ze voor de weduwen uit haar kerk. Zij kijkt om naar mensen in de kerk die het minder hebben dan zichzelf. Dorkas naait mantels en tunieken voor de arme weduwen uit haar kerk. Ook geeft zij de weduwen eten en geld om van te leven. Dorkas kijkt om naar de mensen om zich heen. Ze ziet het wanneer anderen problemen hebben (ze heeft er oog voor). Dorkas heeft medelijden met die mensen en probeert hen te helpen waar ze kan. Ze kijkt naar wat anderen nodig hebben. Ze weet dat God dit als opdracht heeft gegeven: 'Houd net zoveel van je naaste als van jezelf.'

Afsluiting

God vindt het belangrijk dat wij mensen helpen die zorgen hebben. Denk maar aan het verhaal van Hanne. Evelien zorgt door naar Hanne te luisteren dat ze zich gelijk al een beetje beter voelt. Soms kun je niet heel veel veranderen aan wat er aan de hand is. Maar je kunt altijd naar iemand luisteren en zeggen dat je het erg vindt wat er is gebeurd. Je kunt met mensen meeleven.

Ook door het sturen van een kaartje, door voor iemand te koken of een berichtje te sturen kun je iemand weer moed en kracht geven om verder te gaan, ook in moeilijke omstandigheden.

Dorkas hielp anderen en Paulus spoorde Timoteüs aan om dat ook te doen.

Dus als je een keer iemand ziet waarvan je denkt dat diegene in nood is, probeer dan te bedenken wat je voor die ander kunt doen. God vraagt dat van ons. Zie om naar de mensen om je heen.

Auteur: MMe

Wie heeft mij nodig?

1 Timoteüs 5:1-16

Beste Timoteüs,

Wat een lange brief is dit, hè, die ik aan je aan het schrijven ben? Je moet goed weten dat ik dat niet doe omdat ik denk dat je de mensen in Efeze verkeerde dingen zult leren. Nee, Timoteüs, ik weet hoeveel je van God houdt en dat je goed kunt vertellen over hoe we mogen leven zoals de Here Jezus het ons leerde. Ik schrijf zo veel omdat ik je wil helpen. Je bent nog zo jong, en je hebt zo'n belangrijke taak om de mensen in Efeze te helpen de goede dingen te doen. Ik ben helaas niet bij je om te helpen, daarom dus deze brief. Ik wil het op deze bladzijde met je hebben over hoe de mensen samen kerk kunnen zijn. Ook al ben je nog jong, soms zul je ook streng moeten zijn tegen de mensen. Misschien vind je dat wel spannend. Een tip is: oudere mannen mag je behandelen zoals je je vader zou behandelen, en oudere vrouwen als je moeder. Je hoeft dan niet boos te worden als je ze bij moet sturen. Je kunt ze respectvol daarop wijzen, zoals je dat bij één van je ouders zou doen.

Zo is het ook met jongere mannen en vrouwen. Als ze iets verkeerd doen, spreek ze er dan op aan alsof het je broers en zussen zijn. Jullie horen allemaal bij dezelfde God, die wil dat je goed met elkaar omgaat. In de kerk zijn ook mensen die arm zijn. Neem bijvoorbeeld de weduwen. Zij staan er alleen voor nu hun man niet meer leeft en in een plaats als Efeze hebben zij geen werk en geen geld om voor zichzelf te zorgen. Dat is heel verdrietig.

De kerk kan voor die vrouwen zorgen. Maar neem niet te veel hooi op je vork. Timoteüs, je hoeft het met de leiders van de kerk niet allemaal zelf te doen. Er zijn bijvoorbeeld vrouwen die kinderen hebben en kleinkinderen. Als dat gelovige kinderen zijn, dan moeten ze dat ook laten zien door voor hun moeder of oma te zorgen. Dat is wat God graag wil. Deze moeders hebben vroeger voor hen gezorgd, nu mogen ze als dank iets terug doen. Er zijn ook jonge weduwen. Ik heb bij sommige van die vrouwen gezien dat ze als weduwe weinig meer te doen hadden, terwijl ze nog jong en sterk waren. Deze vrouwen hebben ook het geloof verlaten, want hun leven was niet zinvol meer. Ik denk dat in deze tijd het goed is als deze vrouwen op zoek gaan naar een nieuwe man. Ze zouden nog een gezin kunnen hebben en daarvoor zorgen en hun man weer voor hen. Zo hebben ze nog een hele toekomst voor zich.

Als er weduwen zijn die oud zijn, die van God houden en dat ook hebben laten zien in hun leven, en als er niemand is die voor ze kan zorgen, help ze dan in de kerk. Dat is nodig, voor elkaar zorgen. En als je dat doet, geef je meteen het goede voorbeeld aan de andere mensen. Echte gelovigen helpen elkaar in het leven. Als iedereen dat doet, dan is die taak nooit te zwaar en helpt iedereen elkaar.

Timoteüs, ik vertrouw erop dat je dit goed zult doen en kunt doorgeven aan de mensen. Ik wens je daarbij het allerbeste.

Hartelijke groeten van Paulus die van je houdt als een vader van zijn zoon.

Vertel!

- Timoteüs was nog jong. Toch moesten mensen respect voor hem hebben en hij moest de mensen in Efeze met respect behandelen. Op welke manier laat jij merken dat je respect hebt voor de ander? En anderen voor jou?
- Vroeger waren weduwen al snel arm. Ze hadden zelf geen inkomen en als er dan niemand was die voor ze zorgde, dan hadden ze al snel niets meer. Dat is nu vaak (gelukkig) anders.
- Wie zouden nu de allerarmsten zijn waar we voor moeten zorgen?
- Als mensen het tegenwoordig moeilijk hebben, kun je dat altijd makkelijk zien aan hen? Of moet je daar speciaal op letten? Doe jij dat?
- Boven het verhaal van deze keer staat: Wie heeft mij nodig? Kunnen jullie deze vraag beantwoorden?
- Heb jij zelf ook iemand nodig?
- Kun je een voorbeeld geven dat jij zorgzaam was voor een ander en dat iemand zorgzaam was voor jou?
- Waarom vindt God het belangrijk dat mensen voor elkaar zorgen als dat nodig is?

Auteur: MZ